

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת תולדות

תורת

המתחבר לצדיק מתברך:

בראשית פרק כו (יב) וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא בְּשָׂנֵה הַהוּא מַאֲה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יִקּוֹק: (יג) וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךָ הַלּוּד וַיִּגְדַּל עַד כִּי גָדַל מְאֹד: (יד) וַיְהִי לוֹ מִקְנֵה צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וְעִבְדָּה רַבָּה וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים: (טו) וְכָל הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עֵפֶר: (טז) וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל יִצְחָק לָךְ מַעֲמֵנוּ כִּי עֲצַמְתָּ מִמֵּנוּ מְאֹד: (יז) וַיִּלְךָ מִשָּׁם יִצְחָק וַיַּחַן בְּנַחַל גֶּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם: (יח) וַאֲבִימֶלֶךְ הַלּוּד אֵלָיו מִגֶּרָר וַאֲחִזַּת מִרְעֵהוּ וּפִיכַל שֵׁר צָבָאוּ: (כז) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מְדוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שֹׂנְאֵתֶם אֹתִי וְתִשְׁלַחוּנִי מֵאַתְכֶּם: (כח) וַיֹּאמְרוּ רְאוּ רְאִינוּ כִּי הִיָּה יְדוּד עִמָּךְ וְנֹאמַר תְּהִי נָא אֵלֵהּ בִּינוֹתֵינוּ בִּינֵינוּ וּבִינְךָ וּנְכַרְתָּהּ בְּרִית עִמָּךְ: (כט) אִם תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רְעָה כְּאֲשֶׁר לֹא נִגְעֵנוּךָ וְכְאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֶתָּה עֵתָה בְּרוּךְ יְדוּד:

שאלות:

א) ויש להקשות שהוא שואל אותם מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אותי ותשלחוני, והם אינם עונים לו כלל על שאלתו, ואדרבא מוספים חטא על פשע ומשיבים לו מאחר ואנחנו רואים שהשם עימך ואתה מצליח לכן אנו מבקשים שתכרות ברית איתנו היתכן? ב) ועוד קשה מדוע באמת יצחק כרת ברית איתם? ג) עוד קשה "ויואמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאוד". ויש לדקדק מהו ממנו והיה לו לומר כי עצמת מאוד התיבה ממנו מיותרת? ד) ועוד איזה טעם יש בדבר בגלל שעצמת מאוד שילך מהמקום?

אקטואליה בדורנו עולם התורה:

הנה בדורנו קמו אנשי השמאל מתוכנו אשר מתמיהים ושואלים מה התועלת בעולם התורה אשר הופכים לנטל על העם אינם משרתים בצבא ואף גם זאת חיים ממלגות על חשבון המדינה ואינם עוסקים במסחר ותעשייה והדבר גורם נזק ישיר לכלכלה של המדינה בהיות שהם רק מנצלים את משאבי הכסף של המדינה ואינם מייצרים תמורה, וכמובן התקשורת חוגגת על הדם של עולם התורה שחייבים לקצץ ולהפסיק כל תקציב למען עולם התורה ומוסדות החינוך שאינם מלמדים את הליבה להכשיר את התלמידים לעתיד משגשג ופורה, ותחילה נשיב ונאמר כי מלבד אשר מפירים את קודמיהן מייסדי המדינה שהגיעו להבנה אחרת וכתבו במגילת היסוד של המדינה שזכות כל קהל להמשיך בדתו ולהיות חופשי בעמו מבלי להצר צעדיו ולכך נוסד סטטוס קוו שלא יבואו הצעירים בני ימינו לשנות, אך לצערנו למרות זאת יש אשר קמו להפר אותו ולהתחכם יותר מהקדמונים, אך מכל מקום אין ספק שכל הרעש שמקימים כלי התקשורת אינו נכון כלל וכלל כי רבים הם העוסקים לפרנסתם ושותפים מלאים לביסוסה והצלחתה של המדינה גם להבנתם, ולא פחות מאשר נגידת בנק ישראל פלוג הצהירה שאין הדבר נכון כצעקתם כיון שהמציאות שכמעט אין הפרש בין הציבור האחר לחרדים בפרט בגיל הבוגר, מה גם שהם שר החינוך לשעבר הודה בגלוי כי המציאות מוכיחה שהחינוך החרדי התורני הוכיח את עצמו במבחן התוצאה לעומת החינוך האחר למרות כל סוגי הלימודים הולך ומתרחב מכת הסמים והאלימות ועוד מה שאין בחינוך התורני, **אולם מלבד כל זאת** כאן בפרשתנו נמצאת התשובה האמתית לכל השמאלנים שבדיוק ההפך כי כל השקפת עולמם והבנתם זו הייתה הבנת הקבינט הכלכלי של מדינת גרר ולכן אבימלך ופמלייתו גירשו את יצחק מתוך אותה הנחה אלא שבסוף הגיעו למסקנה הפוכה כאשר נבאר לקמן.

הגיעו להכרה כי השפע בזכות הצדיק:

ולבאר עניין המשא ומתן שהיה בין אבימלך ופמלייתו ליצחק נקדים ונאמר כאן התורה מלמדת אותנו יסוד שכל המתחבר לצדיק מתברך בזכותו שכן מצינו אצל שלושת האבות כדלקמן. וכתבתי לפני עשרות שנים שנלע"ד לתרץ ולבאר העניין שקושיה מתורצת בחברתה, היות שהם חשבו שאת כל העושר הוא לוקח מהם יצחק ומה שמגיע להם הקב"ה נותן לו ולכן הוא מעשיר על חשבונם, ואילו לא היה מתגורר בגרר הרי כל הברכה תהיה שלהם והם יעשירו והכלכלה תפרח ותשגשג, אולם מאחר והוא מתגורר איתם נמצא שהם טפלים לגביו מחמת צדיקותו ונמצא שכל השפע הולך אליו במקום אליהם. ולכן אמר לו אבימלך לך מכאן שכל מה שעצמת הוא "ממנו" כוונתו מאתנו ומה שמגיע לנו אתה לוקח ולכן אנחנו מבקשים ממך שתלך מכאן.

ובזה יובן כאשר חזרו אליו שאל אותם יצחק הרי אתם שונאים אותי וביקשתם ממני שאלך מהעיר שלכם כי אני גורם לכם נזק כלכלי ומדוע באתם אלי, ולזאת הם ענו לו כיון שראינו שאתה ברוך השם, כוונתם לומר שטעינו במה שחשבנו שכל עושרך בא על חשבון השפע שלנו, בהיות וראינו שהמציאות בדיוק הפוכה כיון שלאחר שהלכת מעירנו מצבנו הכלכלי נהיה גרוע יותר וכל העסקים התמוטטו, ומצד שני אנחנו רואים שאתה עדיין ממשיך להצליח יותר, בהכרח שהצלחתך אינה על חשבוננו אלא הפוך כל הברכה שהייתה לנו זה רק בגללך בזכות צדקותך ותורתך הדבר השפיע על כולם ולכן אנחנו מעוניינים להתחבר אליך בחזרה, וכיון שראה יצחק כי הם מתחרטים על מעשיהם והגיעו להבנה ומסקנה אמיתית לכן קיבל אותם וכת עמהם ברית. **וכן ראיתי אח"כ בתרגום יונתן** דהוסיף מעין זה דאדרבא לאחר שהלך יצחק הפסיקה הברכה בעירם ולא גדלו פירות וכדו' ואדרבא ראו שבשהותו שם גרם להם ברכה ולא לקח מהם ברכה ורצו שיחזרו אליהם ושפיר מובנת תשובתם וזהו שסיימו אתה עתה ברוך השם שכעת נתברר לכל שהכל בגלל ברכת השם. ולזאת הסכים לכתוב עמם ברית. כך הדבר עם עולם התורה לו חכמו ישכילו ויבינו כי דווקא בזכות עולם התורה ובזכות אותם תקציבי מדינה שניתנים עבור מוסדות התורה יש הצלחה כלכלית למדינה למרות שהכלכלה בעולם יורדת, ולו ח"ו היו מפסיקים ומסלקים את עולם התורה כמעשה אבימלך אין צל של ספק שכל הכלכלה של המדינה הייתה יורדת, וכן ההפך סוד ההצלחה היא תלויה בזה שירבו ויחזקו את עולם ומוסדות התורה. וכבר בפרשת וירא מבואר שאילו היו עשרה צדיקים בעיר הייתה

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

מתבטלת הגזירה ולא היית מהפכת סדום כמובאר במסכת סנהדרין דף צט ללמדנו עד כמה כל לומד תורה משפיע לטובה על סביבתו וק"ו כל עולם התורה ומוסדות התורה תרומתם למדינה אין לה ערוך ואין לה שיעור הן בכלכלה והן בביטחון ובכל תחומי החיים ואשרי המאמין לתורתנו הקדושה שהיא נחלת אבותינו והיא קיום עמנו.

ברכת לוט בגלל אברהם:

וכן מצינו אצל אברהם בפרשת לך לך כתוב בבראשית פרק יג (ה) וְגַם לְלוֹט הֵלֵךְ אֶת־אֲבִרָם הִיא צֶאֱרֹבְקָר וְאֵהֱלִים: רש"י בראשית פרשת לך לך פרק יג פסוק ה (ה) ההולך את אברם - מי גרם שהיתה לו זאת, הליכתו עם אברם: וכן הוא בפסיקתא זוטרותא (לקח טוב) בראשית פרשת לך לך פרק יג סימן ה (ה) וגם ללוט ההולך את אברם. לא דיין לצדיקים שזוכין לעצמן, אלא שמוזכין גם לאחרים הנדבקי עמהם. ומבואר במסכת בבא קמא דף צג עמוד א א"ל רבא לרבה בר מרי, מנא הא מילתא דאמרי אינשי בתר מרי ניכסי ציבי משד? א"ל, דכתיב וגם ללוט ההולך את אברם היה צאן ובקר ואהלים. כלומר, מי שהולך עם בעל נכסים, גם הוא מתעשר על ידו.

ברכת בית לבן בגלל יעקב:

וכן מצינו אצל יעקב ולבן בפרשת ויצא בבראשית פרק ל (כו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי לָבָן אִם נָא מְצִאתִי חֵן וְיִבְרַכְנִי יְקֹוֹק בְּגִלְגָּד: (כח) וַיֹּאמֶר נִקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתְנָה: (כט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי אֶתָּה יְדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר הָיָה מְקַנְךָ אֵתִי: (ל) פִּי מַעֲט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לֶפְנֵי וַיִּפְרָץ לָרֶב וַיִּבְרַךְ יְקֹוֹק אֶתְךָ לְרִגְלֵי וְעֵתָה מְתִי אֶעֱשֶׂה גַם אֲנֹכִי לְבֵיתִי: (מג) וַיִּפְרָץ הָאִישׁ מְאֹד וַיְהִי לוֹ צֹאן רְבֹוֹת וּשְׂפָחוֹת וְעֶבְדִים וְגַמְלִים וְחֲמָרִים: ובפרק לא (א) וַיִּשְׁמַע אֶת דְּבָרֵי בְנֵי לָבָן לְאֹמֶר לְקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאֲבִינוּ וַיִּמְאַשֶׁר לְאֲבִינוּ עֲשֶׂה אֵת כָּל הַכְּבֹד הַזֶּה: הנה מסופר בתורה כי בתחילת דרכו של יעקב עם לבן הבין כי כל הברכה הייתה בזכות יעקב וכמו שיעקב אבינו אמר ללבן, אולם בניו של לבן דיברו הפוך כל העושר של יעקב הוא מרכושו של אבינו וגם לבן בהיות שלא האמין באמונה שלימה אלא אמר נחשתי שהתברכתי בגללך כלומר מסתפק בדבר ורק מנחש לכן הצליחו בניו לשכנעו שהוא טועה וכל העושר הולך ליעקב מרכושו. אבל האמת התורה מעידה שכל הברכה בבית לבן הוא בזכות יעקב ולא נחסר ללבן כלום אלא הפוך רכושו הלך וגדל מאוד.

ברכת בית פוטיפר בגלל יוסף:

וכן מצינו ביוסף בפרשת וישב בראשית פרק לט (ה) וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כֵּלָאֲשֶׁר יִשְׁלֹו וַיִּבְרַךְ יְקֹוֹק אֶת־בֵּית הַמְצָרִי בְּגִלְגַל יוֹסֵף וַיְהִי בְּרֶפֶת יְקֹוֹק בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹו בְּבֵית וּבִשְׂדֵה: ודרשו חז"ל במדרש שכל טוב (בובי) בראשית פרשת וישב פרק לט סימן ה ויברך ה' את בית המצרי. מקום שהצדיקים הולכים הברכה הולכת עמהם, וכן אתה מוצא ודורש ביצחק אצל אבימלך, וביעקב אצל לבן: וכ"כ בתרגום יונתן בראשית פרשת וישב פרק לט פסוק ה (ה) וַיְהִי מֵעִדָן דְּמַנְיָה אֶפְסָרוּפוּס עַל בְּיָתִיָּה וְעַל כָּל דְּאִית לִיה וַיִּבְרַךְ יְיָ יַת בֵּית מְצָרָי בְּגִין זְכוּתִיָּה דְיוֹסֵף וַיְהִי בִּירְכָתָא דְיְיָ בְּכָל מַה דְּאִית לִיה בְּבֵיתָא וּבְחַקְלָא: ואלו הן דברי הגמרא במסכת ברכות דף מב ע"א אמר אביי, אף אנו נאמר תכף לתלמידי חכמים ברכה, שנאמר ויברכני ה' בגללך. איבעית אימא מהכא, שנאמר ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף.

ברכת בית עובד בגלל ארון העדות:

ומסופר בשמואל ב פרק ו (י) וְלֹא־אָבָה דָּוִד לְהִסִּיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְקֹוֹק עַל־עֵיר דָּוִד וַיִּטְהַר דָּוִד בֵּית עֲבַד־אֲדָוִם הַגִּתִּי: (יא) וַיִּשֶׁב אֲרוֹן יְקֹוֹק בְּיַת עֲבַד אֲדָם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיִּבְרַךְ יְקֹוֹק אֶת־עֲבַד אֲדָם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ: (יב) וַיִּגְדַּל לְמִלְךָ דָּוִד לְאֹמֶר בְּרַךְ יְקֹוֹק אֶת־בֵּית עֲבַד אֲדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ בְּעִבּוֹר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּלְךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֲבַד אֲדָם עִיר דָּוִד בְּשִׂמְחָה: ואמרו חז"ל במסכת ברכות דף סג ע"ב פתח רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי בכבוד אכסניא ודרש: ויברך ה' את עבד אדם (הגתל) בעבור ארון האלהים, והלא דברים קל וחומר: ומה ארון שלא אכל ושתה, אלא כבד ורובץ לפניו - כך, המארח תלמיד חכם בתוך ביתו, ומאכילו ומשקהו, ומהנהו מנכסיו - על אחת כמה וכמה. מאי היא ברכה שברכו? - אמר רב יהודה בר זבידא: זו חמות ושמונה כלותיה שילדו ששה ששה בכרס אחד.

כיצד בזכות הצדיק נהרג המזיק:

מסופר בגמרא מסכת קידושין דף כט על רב אחא בר יעקב שהלך לאביי שמע אביי שרב אחא מגיע והחליט לנצל את זכותו של רב אחא על מנת להרוג מזיק מסוכן שהיה בבית המדרש, הוא נתן הוראה לא לתת לרב אחא מקום אירוח ואז יאלץ ללון בבית המדרש ומתוך גודל חסידותו וצדיקותו ייעשה לו נס ויהרוג את המזיק, אותו מזיק היה נראה בעל שבעה ראשים ורב אחא לן בבית המדרש בלי שידע ממנו רק בלילה נגלה אליו המזיק, וכשהתפלל רב אחא שינצל מאותו מזיק כל כריעה שכרע רב אחא בתפלתו הסיר ראש אחד ממנו, למחרת התרעם רב אחא ואמר אילולא שהתרחש לי נס הרי נמצא שהכנסתם אותי למקום סכנה.

עוד מעשה כיצד ניצלו מסכנה בזכות הצדיק:

כיוצא בזה מספרים חז"ל בגמרא מסכת תענית דף כ על כותל רעוע שנוהרו רב ושמואל לא לעבור לידו אלא הקיפו את הדרך סביב, יום אחד נזדמן לשם רב אדא בר אהבא וכשחפץ שמואל להקיף גם עתה את המקום אמר לו רב שאין צורך שכן מתלווה עמם רב אדא בר אהבא שזכותו גדולה להגן עליהם מפני המפולת ואין מה לחשוש כמו כן.

כיצד לא התמוטט הבית בזכות הצדיק:

עוד מסופר שם על רב הונא שהיה לו חביות יין בבית רעוע שמט ליפול, הוא רצה לפנות מתוכו את היין אך חשש להסתכן, מה עשה מכיון שהיה בטוח בזכות תורתו של רב אדא בר אהבא קרא לו ונכנסו לבית זה מתוך לימוד התורה עד שפינה רב הונא משם את כל היין, ואכן מיד כשסיים את הפינוי ויצאו נפל הבית, רק אז הרגיש רב אדא בר אהבא בכוננתו של רב הונא והקפיד עי"ש, נמצאנו למדים מה רב ערכו של אדם צדיק וגדול בתורה להגן בכח תורתו על אנשי מקומו.

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

כוח הצדיק להשפיע על סביבתו:

מיסודי החסידות שיטבע האדם בנפשו שאין השפעה בעולם כשפע ע"י הצדיק וברכתו, וכלשון הר"ן בדרשותיו **דרוש ח' צדיקים נמשלו לביהמ"ק** וכל השפעות הטובות שהיו השפעות ע"י ביהמ"ק שופעות היום ע"י הצדיק שהם עצמם כמו המקדש המקודש, ולא רק השפעות גשמיות נשפעים בכח הצדיק וברכתו אלא גם השפעות ברוחניות כמאמר התולדות אדם שכל שפע הרוחני ההתעוררות הבא להאדם שיפושפוש במעשיו לשוב לה' הוא רק ע"י צדיקי הדור כי ע"י תורה ומצות שלהם שמקיימים בדחילו ורחימו בשלמות ממשכים רצונו יתברך לכנסת ישראל וכל השגות שבאים להאדם בעבודת הבורא הוא ג"כ ע"י צדיקי הדור וכמובן שאדם צריך לדעת שכל השפע שבא ע"י הצדיק הוא ממקור הברכות הבוראית.

מעשה עם הט"ז:

הרב חיים מוולוז'ין מספר אל הט"ז נגשה אשה בבכי מר וצעקה הבן שלי חולה לי"ע אנא הציל אותנו, ענה לה הט"ז מה את צועקת מה אני מלאך מה את רוצה ממני, ענתה לו האשה בבכיה לא אליך אני פונה אלא לתורה שלך אני פונה, ענה לה הרב אם ככה את דוברת אני אקדיש את השיעור הקבוע שלי לרפואת בנך ולא עבר זמן רב והילד חזר לבריאותו וחומו ירד פלאים. **וכך במשך כל הדורות** הצדיקים השפיעו לטובה על כלל עם ישראל בתפילתם וישועתם כאשר עיננו ראו ורואים אפילו בימינו איך כלל עם ישראל על כל שכבותיו היה פונה לבבא סאלי ולבנו ונכדו אחריו והסטייפלר ובנו הרב קנייבסקי ועוד, ואין אדם מעם ישראל שמגיע לשעת צרה ומצוקה שאינו נזקק לאחד מצדיקי הדור להתברך ולהיושע מצרותיו והכל בזכות שקיים עולם התורה. ואין ספור של מעשיות כיצד במשך כל הדורות הצדיקים הצילו והשפיעו על כלל ישראל, עד שאפילו האדם החילוני ביותר בהגיעו לעת צרה וכאשר הוא נמצא בחוסר אונים הולך ומתחנן לפני איזה צדיק לישועה, ואינו פונה לאיזה חבר כנסת או לאיזה עשיר וכדומא שיושיע אותו, בהיות והוא מבין שהדרך היחידה שנתרה לפניו היא תפילתו וברכתו של הצדיק, וא"כ כיצד יהיו צדיקים ותלמידי חכמים אם לא בזכות אותן לומדי תורה אשר מוכנים לוותר על הוויות העולם למען התורה הקדושה ובזכותן ורק בזכותם יש את הברכה לעם ישראל בכלל ולכל המתחבר לצדיק בפרט.

מוסר השכל:

ומכאן אנחנו למדים מוסר השכל עד כמה האדם יכול לזכות לברכה והצלחה בזכות שמתחבר לצדיק ותומך בו ואינו מפסיד כלום בגללו אלא הפוך מתברך בכל עסקיו, ולכן אשרי מי שזוכה לסייע לקיום עולם התורה ומוסדות התורה כדכתיב עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר, כיון שהם הן אשר בזכותן עם ישראל מתברך בכלל ולמסייע בפרט כדכתיב אורך ימים מימינה משמאלה עושר וכבוד.

בידידות ואהבה
 מרדכי מלכא